

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І КРЕДИТУ

МАЙНОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ

Кваліфікаційна робота

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Виконала:

студентка 4 курсу групи 472-1

денної форми навчання

спеціальності 072 «Фінанси,

банківська справа та страхування»

Бурковська Анастасія Клавдіївна _____

Керівник:

доцент кафедри фінансів і кредиту

Ковальчук Наталя Олександрівна _____

*До захисту допущено на засіданні кафедри
протокол № _____ від _____ червня 2026 р.*

*Завідувач кафедри фінансів і кредиту
_____ доц. Харабара В.М.*

АНОТАЦІЯ

Бурковська А.К. Майновий стан підприємства як основа формування його інвестиційної привабливості. Рукопис. Кваліфікаційна робота на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці, 2026. 51 с.

У кваліфікаційній роботі досліджено теоретичні основи формування майнового стану підприємства як ключової складової забезпечення його інвестиційної привабливості в сучасних умовах господарювання, проаналізовано майновий стан, структуру активів та ефективність їх використання ТОВ «БК Роднічок» за 2023–2025 роки, а також обґрунтовано напрями підвищення ефективності використання майна підприємства з метою зміцнення його фінансової стійкості та підвищення інвестиційної привабливості в перспективі.

Ключові слова: майновий стан, активи підприємства, необоротні активи, оборотні активи, ліквідність, оборотність активів, інвестиційна привабливість.

ABSTRACT

Burkovska A. Property status of an enterprise as the basis for forming its investment attractiveness. Manuscript. Qualification work for obtaining the first (bachelor's) level of higher education in specialty 072 – Finance, banking and insurance. Yuri Fedkovich Chernivtsi National University, Chernivtsi, 2026. 51 p.

In the qualification work the theoretical foundations of forming the property status of an enterprise as a key component of ensuring its investment attractiveness in modern business conditions were studied. The property status, asset structure, and efficiency of asset utilization of LLC “BK Rodnichok” for 2023–2025 were analyzed, and directions for improving the efficiency of enterprise asset utilization were substantiated in order to strengthen its financial stability and enhance investment attractiveness in the future.

Keywords: property status, enterprise assets, non-current assets, current assets, liquidity, asset turnover, investment attractiveness.

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ А.К. Бурковська

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МАЙНОВОГО СТАНУ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	5
1.1. Економічна сутність майнового стану та його характеристики.....	5
1.2. Майновий стан підприємства як фактор формування формування його інвестиційної привабливості.....	12
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МАЙНОВОГО СТАНУ ТОВ «БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ РОДНІЧОК» ЗА 2023 - 2025 РОКИ.....	19
2.1. Динаміка складу та структури майна підприємства.....	19
2.2. Аналіз стану та ефективності використання майна підприємства в системі формування його інвестиційної привабливості.....	25
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ.....	32
3.1. Заходи щодо підвищення ефективності використання майна підприємства	32
3.2. Сучасні напрями покращення інвестиційної привабливості підприємства на основі удосконалення управління майном	37
ВИСНОВКИ.....	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	47
ДОДАТКИ.....	52

ВСТУП

За умов динамічного ринкового середовища та інтеграції економіки України до європейського простору визначальним чинником виживання й успішного функціонування суб'єктів господарювання є їхня здатність залучати зовнішні ресурси. У цьому контексті майновий стан підприємства виступає базовим фундаментом формування його інвестиційної привабливості. Потенційні інвестори та кредитори приймають рішення на основі оцінки якості, структури й мобільності активів, а також фінансової незалежності джерел їхнього фінансування. Наявність оптимізованого майнового потенціалу мінімізує ризики банкрутства та гарантує здатність компанії генерувати стабільні прибутки, що робить дослідження методів його оцінювання та прогнозування надзвичайно актуальним.

Метою роботи є теоретичне обґрунтування, практичний аналіз та розробка заходів щодо оптимізації майнового стану підприємства як головного чинника підвищення його інвестиційної привабливості.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання:

- розкрити економічну сутність майнового стану підприємства та його взаємозв'язок з інвестиційною привабливістю;
- дослідити методичні підходи до оцінювання майнового стану підприємства;
- провести комплексний аналіз складу, структури та ефективності використання необоротних і оборотних активів ТОВ «БК Роднічок» за 2023–2025 роки;
- оцінити рівень фінансової стійкості, незалежності та ризикованості джерел фінансування майна досліджуваного підприємства;
- розробити заходи для «оздоровлення» майнового стану досліджуваного підприємства.

Об'єктом кваліфікаційної роботи є майновий стан ТОВ «БК Роднічок», а

предметом - теоретичні засади, практичні індикатори та прогностні рішення щодо оптимізації майнового стану ТОВ «БК Роднічок» як основи його інвестиційної привабливості.

У роботі використано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів: метод системного аналізу — для вивчення теоретичної бази; горизонтальний, вертикальний та коефіцієнтний аналіз — для оцінювання фінансової звітності; метод нормативно-цільового моделювання пасивів — для формування прогностних показників.

Інформаційною базою дослідження слугували законодавчі та нормативно-правові акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних економістів, а також офіційна фінансова звітність малого підприємства ТОВ «БК Роднічок» (Форми № 1-м, № 2-м) за 2023–2025 роки. Питання майнового стану активно досліджуються вченими-економістами такими як Бабій О. М., Койнак В. В., Білошкурський М., Заїчко І., Ковернінська Ю., Брагіна О.С., Стельмашук Д.Д., Вдовенко Л. О., Ковальчук Н.О., Кошельок Г.В., Юр'єв О.Д., Мельник Т. Ю., Свірко С. В., Нікольчук Ю., Драч А., Урбан А., Скриньковський Р. М., Семчук Ж. В., Коваль Н. М. та ін.

Практичне значення отриманих результатів полягає у тому, що розроблені прогностні рішення та запропонована стратегія внутрішнього самофінансування можуть бути безпосередньо використані менеджментом ТОВ «БК Роднічок» для подолання дефіциту власних оборотних коштів, зниження боргового навантаження та реального підвищення інвестиційної привабливості на ринку.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Текст ілюстрований аналітичними таблицями та графічним матеріалом. Загальний обсяг бакалаврської роботи становить 51 сторінку друкованого тексту, основний зміст роботи викладено на 39 сторінках. Робота містить 7 таблиць та 2 рисунка, список використаних джерел включає 45 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МАЙНОВОГО СТАНУ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність майнового стану та його характеристики

У сучасних умовах господарювання ефективність діяльності підприємства значною мірою визначається станом та структурою його майна. Майновий стан підприємства є важливою економічною категорією, що відображає рівень забезпеченості суб'єкта господарювання ресурсами, необхідними для здійснення виробничої, фінансової та інвестиційної діяльності. Саме майно формує матеріальну основу функціонування підприємства та створює передумови для отримання фінансових результатів у майбутньому.

Економічна сутність майнового стану полягає у відображенні складу, структури та ефективності використання активів підприємства на певну дату або за певний період. Аналіз майнового стану дає змогу оцінити потенціал підприємства, його фінансову стійкість, платоспроможність та здатність до розвитку. У зв'язку з цим важливого значення набуває дослідження характеристик майнового стану, зокрема складу активів, їх структури, динаміки та джерел формування, що є необхідною передумовою подальшої оцінки інвестиційної привабливості підприємства.

Узагальнюючи наукові підходи до визначення майнового стану підприємства необхідно відзначити, що переважно вчені говорять про майно, активи підприємства та їх оцінку, розуміючи при цьому майновий стан підприємства. Проте можна зустріти визначення власне майнового стану. Зокрема, Мельник Т.Ю., Свірко С.В. пропонує таке трактування досліджуваного поняття: «майновий стан підприємства – це одна із ключових

характеристик фінансового стану суб'єкта господарювання, що відображає розміщення, склад, структуру, динаміку та стан майна (активів) і капіталу (пасивів) підприємства, і змінюється з часом за рахунок впливу внутрішніх та зовнішніх факторів» [30, с.9].

Ю.М. Тютюнник, Л.О. Дорогань-Писаренко, С.В. Тютюнник дають наступне визначення: «майновий стан – це одна з характеристик фінансового стану підприємства, за допомогою якої оцінюється склад, розміщення, структура та динаміка активів (майна) і пасивів (власного капіталу та зобов'язань)» [15, с, 49].

Отже, узагальнивши дані визначення розуміємо, що майновий стан підприємства - це узагальнююча характеристика фінансового стану суб'єкта господарювання, яка відображає склад, розміщення, структуру та динаміку його активів і пасивів (власного капіталу та зобов'язань) у процесі господарської діяльності. Проте, на нашу думку, дане визначення варто розширити, адже майновий стан характеризується не лише структурою активів, але й станом активів та їх складових.

Тому, на нашу думку, майновий стан підприємства – це узагальнююча характеристика його фінансового стану, яка відображає склад, розміщення, структуру, динаміку та стан активів підприємства, а також джерела їх формування; формується під впливом факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, впливає на фінансовий стан та інвестиційну привабливість підприємства.

Таким чином, в основі майнового стану лежить майно (активи) підприємства, тобто майновий стан підприємства характеризується, в першу чергу, наявними у нього активами.

Згідно Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» «активи – це ресурси, контрольовані підприємством в результаті минулих подій, використання яких як очікується, приведе до надходження економічних вигод у майбутньому. Актив відображається в балансі за умови, що оцінка його може бути достовірно

визначена і очікується отримання в майбутньому економічних вигод, пов'язаних з його використанням» [37].

Активи (майно) являють собою економічні ресурси підприємства у різних видах, які використовуються в процесі здійснення господарської діяльності. Вони формуються для конкретних цілей здійснення цієї діяльності у відповідності до місії та стратегії економічного розвитку підприємства і у формі сукупних майнових цінностей характеризують основу його економічного потенціалу. Активи підприємства повинні відповідати функціональній направленості та обсягам діяльності виробничого підприємства. Тільки при такій відповідності вони представляють для підприємства певну цінність як його економічні ресурси, що призначені для використання у наступному періоді.

В умовах динамічного розвитку ринкової економіки та ускладнення фінансово-господарських процесів особливого значення набуває обґрунтована класифікація активів підприємства, яка забезпечує об'єктивну оцінку його майнового та фінансового стану. Однією з базових і водночас найбільш інформативних є класифікація активів за ознакою участі в операційному циклі, відповідно до якої активи поділяються на оборотні та необоротні.

Актуальність такого поділу зумовлена насамперед різною економічною природою, функціональним призначенням і строками використання активів у процесі господарської діяльності. Необоротні активи формують виробничий потенціал підприємства та забезпечують можливість здійснення діяльності в довгостроковій перспективі, тоді як оборотні активи обслуговують поточні операційні процеси, характеризуються високим рівнем ліквідності та безпосередньо впливають на платоспроможність і фінансову стійкість суб'єкта господарювання.

Крім того, зазначена класифікація має важливе значення для бухгалтерського обліку та фінансової звітності, оскільки саме за цією ознакою активи відображаються у балансі підприємства, що забезпечує порівнюваність звітних показників, прозорість інформації та її корисність для користувачів

фінансової звітності.

Таким чином, поділ активів на оборотні та необоротні є не лише теоретично обґрунтованим, але й практично необхідним інструментом аналізу майнового стану підприємства, що зумовлює доцільність подальшої деталізації та дослідження їх класифікації за цією ознакою.

Склад оборотних та необоротних активів відповідно до порядку відображення у Балансі відображає рис. 1.1.

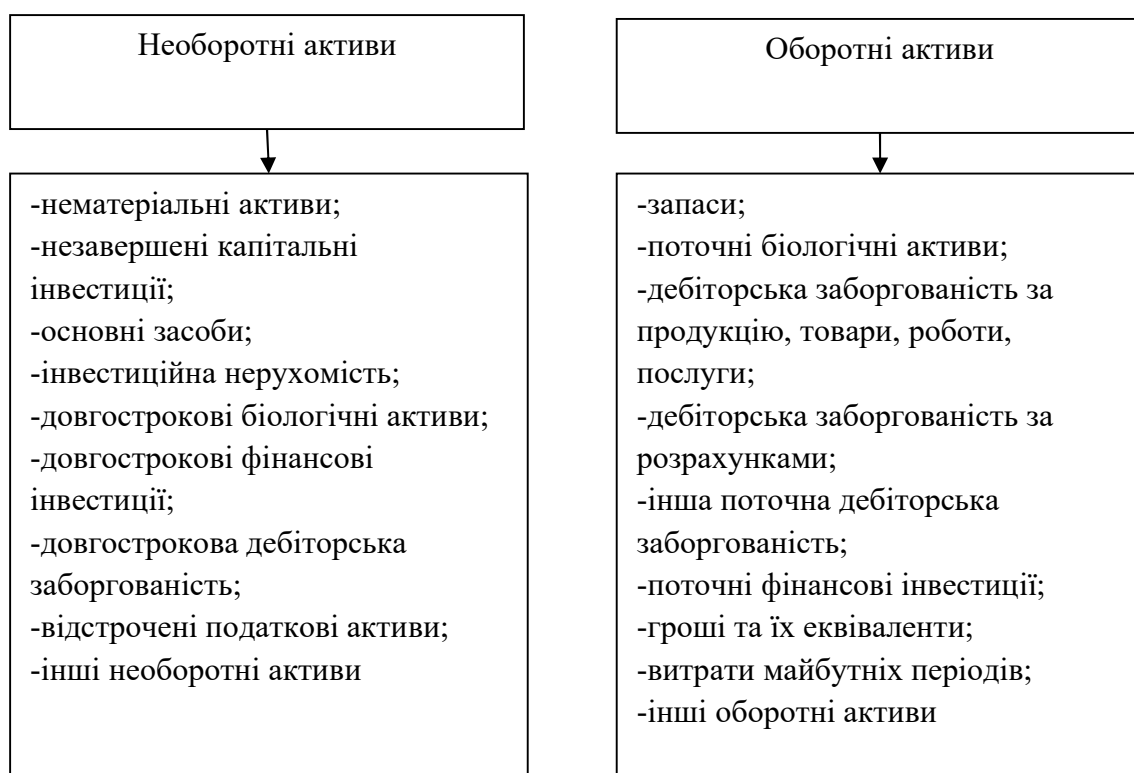

Рис. 1.1. Класифікація активів підприємства згідно ф №1 «Баланс»

Відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» «необоротні активи – всі активи, що не є оборотними» [37]. Необоротні активи являють собою частину майна підприємства, яка багаторазово бере участь у процесі господарської діяльності і переносить свою вартість на готову продукцію шляхом нарахування амортизаційних відрахувань.

Оборотні активи згідно Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» - це

«...грошові кошти та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу» [37].

Оборотний капітал є короткостроковим, на відміну від основного, тобто споживається протягом 12 місяців або операційного циклу; оборотний капітал передбачає авансування у оборотні активи значно меншої суми коштів порівняно з основним капіталом, адже вартість сировини значно менша, ніж, наприклад, вартість обладнання, на якому виготовляється продукція; оборотний капітал в повній мірі переносить свою вартість на виготовлену продукцію, тоді як основний частинами через амортизаційні відрахування.

Активи класифікують і за рядом інших ознак (дод. А) [29, с. 21].

Активи підприємства мають певні характеристики, які представлені на рис. 1.2.

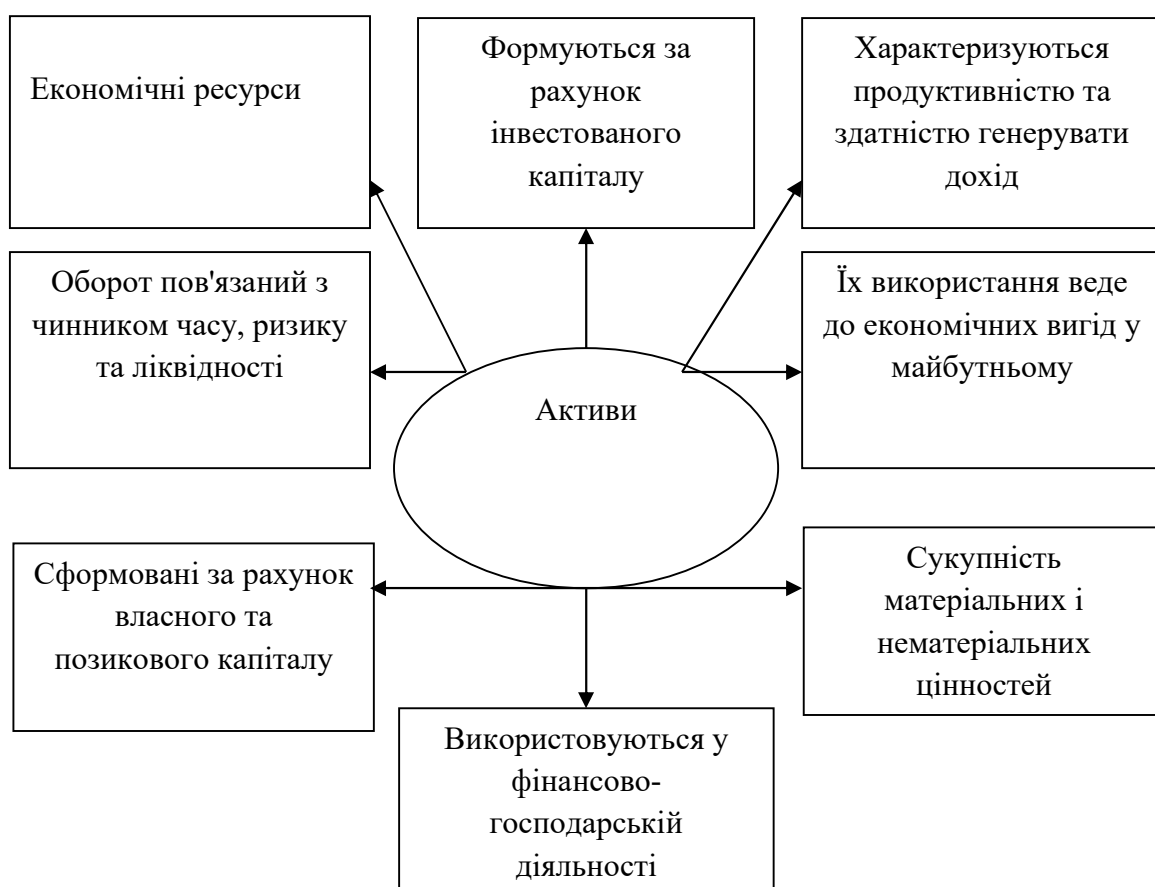

Рис. 1.2. Основні характеристики активів

Складено на основі [10, с. 18]

З рис. 1.2 можна зробити висновок, що активи підприємства є сукупністю економічних ресурсів, які перебувають у його розпорядженні та використовуються у процесі фінансово-господарської діяльності з метою отримання економічних вигід у майбутньому. Вони формуються за рахунок інвестованого капіталу та відображають результати вкладення як власних, так і позикових фінансових ресурсів.

Важливою характеристикою активів є їх продуктивність та здатність генерувати дохід, оскільки саме ефективність використання активів визначає рівень прибутковості та фінансові результати діяльності підприємства. У процесі експлуатації активи забезпечують створення економічних вигід у вигляді грошових надходжень, зростання вартості капіталу або підвищення конкурентоспроможності суб'єкта господарювання.

Активи також тісно пов'язані з такими фінансовими категоріями, як час, ризик і ліквідність. Оборót активів відбувається у певному часовому інтервалі, супроводжується відповідним рівнем ризику та характеризується здатністю швидко перетворюватися у грошову форму. Ці властивості мають істотний вплив на фінансову стійкість і платоспроможність підприємства.

За своєю економічною сутністю активи являють собою сукупність матеріальних і нематеріальних цінностей, що забезпечують безперервність виробничого процесу та реалізацію стратегічних цілей підприємства. Їх використання спрямоване на досягнення економічних вигід у майбутньому, що підкреслює інвестиційний характер активів та їх ключову роль у формуванні майнового стану підприємства.

Активи є базовим елементом майнового потенціалу підприємства. Водночас їх кількісна та якісна оцінка здійснюється через аналіз майнового стану, який відображає структуру, динаміку та ефективність використання майна. Саме тому подальше дослідження доцільно зосередити на характеристиках майнового стану підприємства:

1. Склад і структура активів. Характеризує співвідношення між окремими видами активів (необоротними та оборотними), а також їх частку у загальній

вартості майна підприємства. Дає змогу оцінити рівень капіталомісткості, мобільності майна та напрями його використання.

2. Динаміка майна підприємства. Відображає зміни обсягу та структури активів у часі. Аналіз динаміки дозволяє визначити тенденції розвитку підприємства, інтенсивність інвестиційних процесів і ступінь оновлення майнової бази.

3. Ступінь зносу та оновлення основних засобів. Характеризує технічний стан матеріальної частини майна підприємства. Високий рівень зносу свідчить про потребу в інвестиціях, тоді як активне оновлення - про розвиток і підвищення виробничого потенціалу.

4. Ліквідність активів. Відображає здатність активів швидко трансформуватися у грошові кошти без значних втрат вартості. Визначає рівень платоспроможності та фінансової безпеки підприємства.

5. Ефективність використання майна. Оцінюється через показники оборотності активів, фондівіддачі, рентабельності майна. Дозволяє визначити, наскільки результативно підприємство використовує наявні ресурси.

6. Джерела формування майна. Характеризує співвідношення власного та позикового капіталу, за рахунок яких сформовані активи. Впливає на фінансову стійкість та рівень ризику діяльності підприємства.

Отже, майновий стан підприємства є узагальнюючою характеристикою забезпеченості підприємства активами та результатів їх використання у процесі фінансово-господарської діяльності. Він відображає склад, структуру, динаміку майна, а також рівень його ліквідності, мобільності та ефективності використання.

Основу майнового стану формують активи підприємства, які виступають матеріальною базою створення економічних вигід у майбутньому.

Узагальнення економічної сутності та характеристик майнового стану створює теоретичне підґрунтя для подальшого аналізу фінансового стану та інвестиційної привабливості підприємства.

1.2. Майновий стан підприємства як фактор формування формування його інвестиційної привабливості

Майновий стан підприємства є однією з базових характеристик його фінансово-економічного розвитку та важливим чинником формування інвестиційної привабливості. Саме структура, склад і якість активів визначають здатність підприємства ефективно здійснювати господарську діяльність, забезпечувати стабільність грошових потоків та генерувати прибуток у довгостроковій перспективі. Для потенційних інвесторів майновий стан виступає ключовим джерелом інформації щодо рівня ризику вкладення капіталу, можливостей збереження та примноження інвестиційних ресурсів.

Оцінка майнового стану дає змогу визначити рівень забезпеченості підприємства матеріальними, фінансовими та нематеріальними ресурсами, а також ефективність їх використання. У процесі інвестиційного аналізу особлива увага приділяється співвідношенню необоротних і оборотних активів, ліквідності майна, технічному стану основних засобів та якості оборотних активів. Сукупність цих характеристик формує уявлення інвестора про фінансову стійкість підприємства, його адаптивність до змін зовнішнього середовища та інвестиційний потенціал.

У зв'язку з цим дослідження впливу майнового стану підприємства на формування його інвестиційної привабливості є необхідним для обґрунтування управлінських рішень, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності та залучення інвестиційних ресурсів.

У Методиці інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій інвестиційна привабливість підприємства визначається як: «...рівень задоволення фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог чи інтересів інвестора щодо конкретного підприємства, яке може визначатися чи оцінюватися значеннями відповідних показників, у тому числі інтегральної оцінки» [35].

Поняття інвестиційної привабливості підприємства, сформульоване в Методиці, має комплексний та багатогранний характер, оскільки охоплює сукупність фінансових, виробничих, організаційних та інших характеристик діяльності суб'єкта господарювання. Такий підхід свідчить про те, що інвестиційна привабливість не зводиться виключно до показників прибутковості чи фінансових результатів, а відображає загальний рівень відповідності підприємства очікуванням і вимогам потенційного інвестора.

У цьому контексті особливого значення набуває майновий стан підприємства, який виступає матеріальною основою його функціонування та розвитку. Саме склад, структура і якість активів визначають виробничі можливості підприємства, рівень його фінансової стійкості, ліквідності та здатність генерувати майбутні грошові потоки. Для інвестора майновий стан є важливим індикатором надійності вкладень, рівня інвестиційних ризиків та перспектив збереження і примноження інвестованого капіталу.

Крім того, Методикою інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій визначено розрахунок інтегрального показника інвестиційної привабливості на основі блочної системи. Першим блоком у даній системі показників є саме показники майнового стану, а саме: частка активної частини основних засобів, коефіцієнт зносу основних засобів, коефіцієнт оновлення основних засобів, коефіцієнт вибуття основних засобів [35]. Порядок розрахунку даних показників відповідно до методики відображає табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Порядок розрахунку показників майного стану для визначення інвестиційної привабливості підприємства

Назва	Порядок розрахунку
1	2
Активна частина основних засобів	Відношення суми активної частини основних засобів до балансової вартості основних засобів
Коефіцієнт зносу основних засобів	Відношення зносу основних засобів до первісної вартості основних засобів

Продовження табл. 1.1

1	2
Коефіцієнт оновлення основних засобів	Відношення первісної вартості основних засобів, що надійшли за звітний період, до первісної вартості основних засобів, наявних на балансі підприємства на кінець звітного періоду
Коефіцієнт вибуття основних засобів	Відношення первісної вартості основних засобів, що вибули за звітний період, до первісної вартості основних засобів, наявних на балансі підприємства на початок звітного періоду

Складено на основі [35]

Таким чином, майновий стан підприємства доцільно розглядати як один із ключових факторів формування його інвестиційної привабливості, оскільки він безпосередньо впливає на ступінь задоволення інтересів інвестора та визначає потенціал подальшого економічного зростання підприємства.

Оцінка інвестиційної привабливості нерозривно пов'язана із аналізом фінансового та майнового стану підприємства. Майновий стан підприємства безпосередньо впливає на рівень його інвестиційної привабливості, оскільки саме активи є матеріальною основою виробничої діяльності та джерелом формування майбутніх доходів. Для інвесторів важливим є не лише обсяг майна, але й його структура, ліквідність, ступінь зношеності та здатність генерувати грошові потоки.

Ліквідність є одним із ключових критеріїв оптимізації структури оборотних активів, яка впливає на платоспроможність та рентабельність підприємства [20, с. 17]. Оптимальний майновий стан свідчить про ефективне управління ресурсами та знижує інвестиційні ризики.

Одним із ключових аспектів впливу майнового стану на інвестиційну привабливість є структура активів підприємства. Переважання необоротних активів, з одного боку, свідчить про наявність виробничого потенціалу та довгострокову орієнтацію розвитку, а з іншого - може знижувати гнучкість підприємства у разі зміни ринкової кон'юнктури. Водночас достатній рівень оборотних активів забезпечує платоспроможність, безперервність операційної діяльності та здатність підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання,

що позитивно сприймається потенційними інвесторами.

Цінним також є аналіз динаміки майна. «Оцінка динаміки майна дає інформацію щодо величини абсолютного і відносного приросту або зменшення активів; щодо зміни величини їх окремих видів» [21, с. 65].

Важливу роль у формуванні інвестиційної привабливості відіграє технічний стан основних засобів. Високий рівень зношеності активів знижує ефективність виробництва, підвищує витрати на обслуговування та ремонт, а також збільшує потребу в додаткових капіталовкладеннях. Натомість оновлені та модернізовані основні засоби підвищують продуктивність праці, сприяють зниженню собівартості продукції та формують позитивний інвестиційний імідж підприємства.

Ліквідність і мобільність активів також мають істотний вплив на інвестиційну привабливість підприємства. Високий рівень ліквідних активів забезпечує фінансову стійкість, здатність оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та знижує ризик неплатоспроможності. Для інвестора це є сигналом надійності підприємства та гарантією збереження вкладених коштів, особливо в умовах економічної нестабільності.

Окрему увагу в інвестиційному аналізі приділяють якості оборотних активів, зокрема структурі запасів та стану дебіторської заборгованості. Надмірні або неліквідні запаси, а також прострочена дебіторська заборгованість негативно впливають на грошові потоки та знижують ефективність використання капіталу. Раціональна структура оборотних активів, навпаки, сприяє прискоренню оборотності коштів і підвищенню інвестиційної привабливості підприємства.

Таким чином, майновий стан підприємства є комплексним фактором, що формує його інвестиційну привабливість через забезпечення фінансової стійкості, зниження ризиків та створення умов для сталого розвитку. Ефективне управління активами дозволяє підприємству не лише підвищити власну конкурентоспроможність, а й сформувати позитивну оцінку з боку потенційних інвесторів.

На нашу думку, в умовах воєнних дій підхід до оцінки інвестиційної привабливості підприємств зазнає суттєвих змін, що зумовлено зростанням рівня невизначеності, ризиків та нестабільності зовнішнього середовища. Якщо в мирний час ключовими орієнтирами для інвестора були показники прибутковості, рентабельності та ділової активності, то в період війни пріоритет зміщується в бік оцінки здатності підприємства зберігати активи, забезпечувати безперервність діяльності та адаптуватися до кризових умов.

Першою особливістю аналізу інвестиційної привабливості в умовах війни є підвищена увага до ризиків фізичної втрати або пошкодження активів. Інвестори детально аналізують географічне розміщення виробничих потужностей, ступінь їх захищеності, можливість релокації та диверсифікації активів. Вартість майна розглядається не лише з позиції бухгалтерської оцінки, а й з урахуванням реальної здатності активів зберігати економічну цінність у воєнний період.

Другою важливою особливістю є зміна ролі ліквідності та мобільності активів. В умовах воєнної нестабільності інвестори надають перевагу підприємствам з високою часткою оборотних і швидколіквідних активів, що дозволяють оперативно реагувати на зміни ринкової ситуації, забезпечувати платоспроможність і мінімізувати фінансові втрати. Водночас капіталомісткі та низьколіквідні активи сприймаються як фактор підвищеного інвестиційного ризику.

Третьою особливістю є переоцінка фінансових результатів та показників прибутковості. У воєнний період інвестори розглядають прибуток не як основний критерій привабливості, а як похідний результат здатності підприємства функціонувати в кризових умовах. Більше значення набувають стабільність грошових потоків, можливість самофінансування та підтримання мінімально необхідного рівня операційної діяльності.

Четвертою характерною рисою є зростання ролі організаційної стійкості та управлінської спроможності підприємства. Інвестори звертають увагу на ефективність антикризового менеджменту, наявність планів безперервності

бізнесу, адаптивність управлінських рішень та здатність швидко перебудовувати бізнес-процеси. Підприємства, які продемонстрували гнучкість і життєздатність у воєнних умовах, отримують вищу оцінку інвестиційної привабливості.

П'ятою особливістю аналізу інвестиційної привабливості є зміна часових орієнтирів інвестування. У період війни інвестори частіше надають перевагу коротко- та середньостроковим інвестиційним проєктам, які забезпечують швидке повернення капіталу або збереження його вартості. Довгострокові вкладення розглядаються більш обережно та потребують додаткових гарантій, у тому числі державної підтримки або страхування воєнних ризиків.

Таким чином, в умовах війни інвестиційна привабливість підприємства формується під впливом не лише фінансово-економічних показників, а й здатності підприємства забезпечити збереження активів, мінімізувати ризики та адаптуватися до надзвичайних умов господарювання. Це зумовлює необхідність комплексного підходу до аналізу інвестиційної привабливості з урахуванням воєнних чинників.

Основні напрями аналізу майна (активів):

1. Аналіз динаміки майна.
 2. Аналіз складу та структури майна.
 3. Розрахунок коефіцієнтів – відношень між окремими видами активів та джерелами їх формування.
 4. Оцінка забезпеченості окремими видами активів (виробничими запасами, основними засобами, грошовими коштами тощо).
 5. Аналіз оборотності окремих елементів майна.
 6. Аналіз ефективності використання майна та його елементів.
 7. Оцінка складу та структури капіталу (джерел фінансування активів)
- [15, с. 34].

Порядок позрахунку відносних показників оцінки майнового стану, сформований на основі [19, с. 21] наведені у дод. Б та В.

Отже, майновий стан характеризує обсяг, структуру та якість активів

підприємства, їх ліквідність, оборотність та здатність забезпечувати безперервну діяльність.

Майновий стан є важливим чинником формування інвестиційної привабливості підприємства. Стабільна структура активів, достатній рівень ліквідності та раціональне використання майна підвищують довіру інвесторів і створюють умови для залучення капіталу. Він тісно пов'язаний із фінансовими результатами та здатністю підприємства генерувати прибуток, що дозволяє оцінити інвестиційний потенціал та визначити ризики і перспективи розвитку.

Оцінка майнового стану є основою для стратегічного управління підприємством та планування інвестиційної діяльності. Вона дає змогу не лише оцінити поточний ресурсний потенціал, а й визначити напрями його ефективного використання, що сприяє підвищенню інвестиційної привабливості та забезпеченню стійкого розвитку підприємства.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ МАЙНОВОГО СТАНУ ТОВ «БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ РОДНІЧОК» ЗА 2023 - 2025 РОКИ

2.1. Динаміка складу та структури майна підприємства

Майновий потенціал характеризує рівень забезпеченості підприємства ресурсами та ефективність їх використання. Дослідження змін у складі активів дозволяє оцінити фінансовий стан підприємства, його стабільність і можливості для подальшого розвитку та залучення інвестицій.

Господарська діяльність ТОВ «Будівельна компанія Роднічок» має виробничий характер і здійснюється на договірній основі. Підприємство виконує роботи як для юридичних осіб, так і для фізичних осіб.

Виготовлення виробів із бетону для будівництва – основний вид діяльності ТОВ «Будівельна компанія Роднічок». Також Товариство здійснює і інші види діяльності, такі як:

- добування піску, гравію, глини і каоліну;
- виробництво бетонних розчинів, готових для використання;
- підготовчі роботи на будівельному майданчику
- інші будівельно-монтажні роботи та багато ін.

Компанія має такий асортимент продукції як: металочерепиця, профнастил, сайдинг, пісок, щебінь, бетон товарний, бруківка, термоблоки, пінополістирол, металевий штахетник, сендвіч-панелі та супутні товари.

Послуги ТОВ «БК Роднічок»: професійні монтажні роботи; виклик замірника; будівельний контроль на об'єкті; конструювання приміщень із сендвіч-панелей; доставка.

На основі дод. Г.1-Г.3 проаналізуємо склад і структуру майна підприємства (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Динаміка складу та структури майна ТОВ «БК Роднічок»
за 2023-2025 роки

Найменування показників	На кінець 2023 року	На кінець 2024 року	На кінець 2025 року	Абсолютне зростання (+,-)		Темп приросту, %	
				2024/2023	2025/2024	2024/2023	2025/2024
Необоротні активи	15332,9	16872,4	27526	1539,5	10653,6	10,04	63,14
у % до підсумку балансу	53,03	35,28	34,33	-17,75	-0,95	-33,47	-2,70
Оборотні активи	13583,1	30945,2	52658,6	17362,1	21713,4	127,82	70,17
у % до підсумку балансу	46,97	64,72	65,67	17,74	0,95	37,79	1,47
Всього майна	28916	47817,6	80184,6	18901,6	32367	65,37	67,69

Аналізуючи динаміку складу та структури майна ТОВ «БК Роднічок» за 2023–2025 рр., слід відзначити стійку тенденцію до зростання загальної вартості активів підприємства. У 2024 році вартість майна зросла на 18901,6 тис.грн., або на 65,37%, а у 2025 році – ще на 32367 тис.грн., або на 67,69% порівняно з попереднім роком. Це свідчить про розширення господарської діяльності підприємства та нарощення його економічного потенціалу.

У структурі активів спостерігається зростання частки оборотних активів з 46,97% у 2023 році до 65,67% у 2025 році, тоді як частка необоротних активів відповідно скоротилася. Така тенденція свідчить про підвищення рівня мобільності активів підприємства та його здатності швидше адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

З позиції інвестиційної привабливості це є позитивною характеристикою, оскільки в сучасних умовах господарювання, особливо в період воєнної нестабільності, інвестори надають перевагу підприємствам із більш гнучкою структурою активів та достатнім рівнем ліквідності. Зростання частки оборотних активів сприяє підтриманню платоспроможності підприємства, забезпечує безперервність операційної діяльності та знижує рівень фінансових

ризиків.

Більш детальний аналіз складу та структури необоротних активів наведено у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Динаміка складу та структури необоротних активів ТОВ «БК Роднічок»
за 2023-2025 роки

Найменування показників	На кінець 2023 року	На кінець 2024 року	На кінець 2025 року	Абсолютне зростання (+,-)		Темп приросту, %	
				2024/2023	2025/2024	2024/2023	2025/2024
Нематеріальні активи	22,9	43,6	25,7	20,7	-17,9	90,39	-41,06
у % до необоротних активів	0,15	0,26	0,09	0,11	-0,17	73,33	-64,09
Основні засоби	7601,5	15595,5	26267	7994	10671,5	105,16	68,43
у % до необоротних активів	49,58	92,43	95,43	42,85	3,00	86,43	3,24
Незавершені капітальні інвестиції	7708,5	1233,3	1233,3	-6475,2	0	-84,00	0,00
у % до необоротних активів	50,27	7,31	4,48	-42,96	-2,83	-85,46	-38,71
Необоротні активи	15332,9	16872,4	27526	1539,5	10653,6	10,04	63,14

Аналізуючи динаміку складу та структури необоротних активів ТОВ «БК Роднічок» за 2023–2025 рр., слід відзначити загальне зростання їх вартості. У 2024 році обсяг необоротних активів збільшився на 1539,5 тис.грн., або на 10,04%, а у 2025 році – ще на 10653,6 тис.грн., або на 63,14%. Така тенденція свідчить про поступове зміцнення матеріально-технічної бази підприємства та розширення його виробничого потенціалу.

Найбільшу частку у структурі необоротних активів займають основні засоби. Їх вартість зросла з 7601,5 тис.грн. у 2023 році до 26267 тис.грн. у 2025 році, а питома вага у складі необоротних активів збільшилася з 49,58% до 95,43%. Це свідчить про активне оновлення та нарощення виробничих потужностей підприємства, що позитивно характеризує його перспективи розвитку.

Водночас спостерігається суттєве скорочення обсягів незавершених капітальних інвестицій - з 7708,5 тис.грн. у 2023 році до 1233,3 тис. грн. у 2024-2025 рр. Це може свідчити про завершення інвестиційних проєктів та введення об'єктів в експлуатацію, що підтверджується одночасним зростанням вартості основних засобів. Для потенційних інвесторів така тенденція є позитивною, оскільки демонструє ефективне освоєння інвестиційних ресурсів та трансформацію вкладень у функціонуючі активи, здатні генерувати економічні вигоди.

Частка нематеріальних активів у структурі необоротних активів залишається незначною, що свідчить про переважання матеріально-виробничої складової у діяльності підприємства.

З позиції інвестиційної привабливості зростання вартості основних засобів та загального обсягу необоротних активів формує позитивне враження про підприємство, оскільки свідчить про його розвиток, наявність виробничої бази та здатність забезпечувати довгострокове функціонування. Для інвестора це є ознакою стабільності, перспективності та потенціалу подальшого отримання прибутку.

Детальний аналіз оборотних активів підприємства наведено у табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Динаміка складу та структури оборотних активів ТОВ «БК Роднічок»
за 2023-2025 роки

Найменування показників	На кінець 2023 року	На кінець 2024 року	На кінець 2025 року	Абсолютне зростання (+,-)		Темп приросту, %	
				2024/2023	2025/2024	2024/2023	2025/2024
1	2	3	4	5	6	7	8
Запаси	9260,1	17453	35244	8192,9	17791	88,48	101,94
у % до оборотних активів	68,17	56,40	66,93	-11,77	10,53	-17,27	18,67
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	2057,8	9842,4	9493,8	7784,6	-348,6	378,30	-3,54

Продовження табл. 2.3

1	2	3	4	5	6	7	8
у % до оборотних активів	15,15	31,81	18,03	16,66	-13,78	109,97	-43,32
Дебіторська заборгованість за розрахунками	46,5	509	31,3	462,5	-477,7	994,62	-93,85
у % до оборотних активів	0,34	1,64	0,06	1,3	-1,58	382,35	-96,38
Інша поточна дебіторська заборгованість	891,3	1697,7	2598,1	806,4	900,4	90,47	53,04
у % до оборотних активів	6,56	5,49	4,93	-1,07	-0,56	-16,31	-10,13
Грошові кошти	929	1238,4	4098,2	309,4	2859,8	33,30	230,93
у % до оборотних активів	6,84	4,00	7,78	-2,84	3,78	-41,52	94,56
Інші оборотні активи	398,4	204,7	1193,2	-193,7	988,5	-48,62	482,90
у % до оборотних активів	2,93	0,66	2,27	-2,27	1,61	-77,47	243,32
Оборотні активи	13583,1	30945,2	52658,6	17362,1	21713,4	127,82	70,17

Аналіз динаміки складу та структури оборотних активів ТОВ «БК Роднічок» за 2023–2025 рр. свідчить про суттєве зростання їх обсягу. У 2024 році оборотні активи збільшилися на 17362,1 тис.грн., або на 127,82%, а у 2025 році – ще на 21713,4 тис.грн., або на 70,17% порівняно з попереднім роком. Це свідчить про активізацію господарської діяльності підприємства, збільшення масштабів операцій та підвищення рівня ділової активності.

Найбільшу частку у структурі оборотних активів займають запаси, вартість яких зросла з 9260,1 тис.грн. у 2023 році до 35244,8 тис.грн. у 2025 році. Їх питома вага у складі оборотних активів після зниження у 2024 році до 56,40% знову зросла до 66,93% у 2025 році. Така тенденція може свідчити про розширення обсягів діяльності підприємства та формування необхідної ресурсної бази для забезпечення безперервності виробничого процесу.

Суттєве зростання спостерігається також за дебіторською заборгованістю за товари, роботи та послуги, яка у 2024 році збільшилася майже у п'ять разів, а у 2025 році дещо скоротилася. Частка цієї заборгованості у структурі оборотних активів знизилася з 31,81% у 2024 році до 18,03% у 2025 році, що

може свідчити про покращення розрахункової дисципліни та прискорення оборотності коштів.

Позитивною тенденцією є також зростання грошових коштів підприємства — з 929 тис.грн. у 2023 році до 4098,2 тис.грн. у 2025 році. Збільшення обсягу високоліквідних активів підвищує фінансову гнучкість підприємства та його здатність своєчасно виконувати поточні зобов'язання.

З позиції інвестиційної привабливості зростання оборотних активів є позитивним фактором, оскільки свідчить про розширення операційної діяльності, підвищення ліквідності та платоспроможності підприємства. Для потенційних інвесторів важливим є те, що підприємство має достатній обсяг мобільних активів, здатних швидко трансформуватися у грошові кошти та забезпечувати стабільність функціонування в умовах нестабільного зовнішнього середовища. Водночас значні обсяги дебіторської заборгованості потребують постійного контролю, оскільки їх надмірне зростання може негативно впливати на швидкість обороту капіталу та рівень фінансових ризиків.

Таким чином, структура оборотних активів ТОВ «БК Роднічок» загалом характеризується позитивними тенденціями та свідчить про достатній рівень ліквідності й адаптивності підприємства, що формує позитивне сприйняття його інвестиційної привабливості.

Отже, проведений аналіз майнового стану ТОВ «БК Роднічок» засвідчив позитивні тенденції у формуванні та розвитку активів підприємства протягом 2023–2025 рр. Спостерігається суттєве зростання загальної вартості майна, що свідчить про розширення масштабів діяльності та зміцнення економічного потенціалу підприємства. У структурі активів переважають оборотні активи, частка яких поступово зростає, що характеризує підвищення рівня мобільності ресурсів та здатності підприємства швидко адаптуватися до змін зовнішнього середовища. Водночас збільшення вартості основних засобів і скорочення незавершених капітальних інвестицій свідчать про оновлення матеріально-технічної бази та ефективне освоєння інвестиційних ресурсів.

З позиції інвестиційної привабливості результати аналізу дозволяють оцінити діяльність підприємства позитивно. Зростання обсягів активів, збільшення грошових коштів та наявність достатнього обсягу мобільних ресурсів формують передумови для стабільного функціонування підприємства та зниження фінансових ризиків для потенційних інвесторів. Крім того, активне нарощення виробничого потенціалу та підтримання платоспроможності підвищують рівень довіри до підприємства й свідчать про перспективи його подальшого розвитку та ефективного залучення інвестицій.

2.2. Аналіз стану та ефективності використання майна підприємства в системі формування його інвестиційної привабливості

Ефективність функціонування підприємства значною мірою залежить від стану його майна, рівня забезпеченості ресурсами та раціональності їх використання. Саме майновий потенціал формує матеріальну основу здійснення господарської діяльності, забезпечує безперервність виробничих процесів і впливає на фінансові результати діяльності підприємства. У сучасних умовах господарювання особливого значення набуває не лише наявність достатнього обсягу активів, а й ефективність їх використання, рівень ліквідності та фінансової стійкості підприємства.

Для потенційних інвесторів важливим є здатність підприємства забезпечувати стабільне функціонування, підтримувати платоспроможність, ефективно використовувати наявні ресурси та своєчасно виконувати фінансові зобов'язання. Саме тому аналіз стану та ефективності використання майна, основних засобів, показників ліквідності та фінансової стійкості дозволяє комплексно оцінити рівень інвестиційної привабливості підприємства, визначити його фінансові можливості та перспективи подальшого розвитку.

Розраховані за даними дод. Г.1-Г.3 показники стану та ефективності

використання майна наведені у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Динаміка показників стану та ефективності використання майна
ТОВ «БК Роднічок» за 2023-2025 роки

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Відхилення (+,-)	
				2024/ 2023	2025/ 2024
Коефіцієнт оборотності майна	1,348	1,813	1,610	0,465	-0,203
Коефіцієнт оборотності необоротних активів	3,305	4,320	4,642	1,016	0,322
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	2,277	3,125	2,465	0,848	-0,659
Тривалість обороту майна, дні	267	199	224	-68	25
Тривалість обороту необоротних активів, дні	109	83	78	-26	-6
Тривалість обороту оборотних активів, дні	158	115	146	-43	31
Рентабельність майна, %	6,92	8,59	8,20	1,68	-0,39
Рентабельність необоротних активів, %	16,95	20,47	23,63	3,52	3,16
Рентабельність оборотних активів, %	11,68	14,81	12,55	3,12	-2,26

Аналіз показників стану та ефективності використання майна ТОВ «БК Роднічок» свідчить про загалом позитивні тенденції, які формують належне підґрунтя для підвищення інвестиційної привабливості підприємства. Зокрема, у 2024 році спостерігалось суттєве зростання коефіцієнта оборотності майна з 1,348 до 1,813, що свідчить про підвищення ефективності використання активів та здатності підприємства генерувати більший обсяг доходу на одиницю вкладених ресурсів. Хоча у 2025 році показник дещо знизився до 1,610, його значення все ж залишилося вищим за рівень 2023 року, що характеризує достатньо стабільне використання майнового потенціалу підприємства.

Позитивним фактором для потенційних інвесторів є також зростання коефіцієнта оборотності необоротних активів – з 3,305 у 2023 році до 4,642 у 2025 році. Це свідчить про ефективніше використання основних засобів та

інших довгострокових активів у процесі господарської діяльності. Водночас скорочення тривалості обороту необоротних активів зі 109 до 78 днів підтверджує прискорення їх окупності, що є важливим критерієм оцінки ефективності управління майном та інвестиційної привабливості підприємства.

Оборотні активи також використовувалися достатньо ефективно, оскільки у 2024 році коефіцієнт їх оборотності зріс до 3,125. Незважаючи на певне зниження у 2025 році до 2,465, показник перевищував рівень 2023 року, що свідчить про збереження належної ділової активності. Разом із цим збільшення тривалості обороту оборотних активів у 2025 році до 146 днів може вказувати на певне уповільнення обороту ресурсів, що потребує уваги керівництва щодо оптимізації запасів та дебіторської заборгованості.

Важливим показником інвестиційної привабливості є рентабельність майна підприємства. У досліджуваному періоді рентабельність майна зросла з 6,92% у 2023 році до 8,20% у 2025 році, що свідчить про підвищення ефективності використання ресурсів та здатності підприємства генерувати прибуток. Особливо позитивною є тенденція до зростання рентабельності необоротних активів – з 16,95% до 23,63%, що підвищує інтерес інвесторів до підприємства, оскільки свідчить про результативне використання вкладеного капіталу.

Важливою складовою майнового потенціалу підприємства є основні засоби, оскільки саме вони забезпечують здійснення виробничої діяльності та формують матеріальну основу отримання прибутку. Ефективність їх використання безпосередньо впливає на результати господарської діяльності, рівень конкурентоспроможності та інвестиційну привабливість підприємства. Тому доцільним є проведення аналізу стану та ефективності використання основних засобів ТОВ «БК Роднічок» (табл. 2.5).

Аналіз показників забезпеченості, стану та ефективності використання основних засобів ТОВ «БК Роднічок» свідчить про загалом позитивний вплив їх стану на формування інвестиційної привабливості підприємства. Зокрема, упродовж 2023–2025 років спостерігалось суттєве зростання фондоозброєності

– з 176,894 до 410,417, що вказує на підвищення рівня технічного забезпечення праці та створює передумови для зростання продуктивності діяльності. Для потенційних інвесторів це є позитивним сигналом, оскільки свідчить про розвиток матеріально-технічної бази підприємства.

Таблиця 2.5

Оцінка показників забезпеченості, стану та ефективності використання основних засобів ТОВ «БК Роднічок» за 2023-2025 роки

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Відхилення (+, -)	
				2024/2023	2025/2024
Фондомісткість	0,183	0,167	0,203	-0,016	0,036
Фондоозброєність	176,894	252,141	410,417	75,247	158,276
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів	0,263	0,326	0,328	0,063	0,001
Коефіцієнт приросту основних засобів	0,717	1,052	0,684	0,335	-0,367
Коефіцієнт зносу	0,153	0,180	0,216	0,027	0,036
Коефіцієнт придатності	0,847	0,820	0,784	-0,027	-0,036
Фондовіддача	5,476	5,998	4,924	0,522	-1,074
Рентабельність основних засобів, %	28,09	28,42	25,07	0,33	-3,35

Позитивною тенденцією є також збільшення коефіцієнта реальної вартості основних засобів з 0,263 до 0,328, що характеризує зміцнення майнового потенціалу підприємства та підвищення частки основних засобів у структурі активів. Водночас коефіцієнт приросту основних засобів у 2024 році зріс до 1,052, що свідчить про активне оновлення та розширення виробничих потужностей. Хоча у 2025 році його значення дещо знизилося до 0,684, показник залишився достатньо високим, що вказує на продовження процесу інвестування в основні засоби.

Разом із цим спостерігається поступове зростання коефіцієнта зносу основних засобів – з 0,153 у 2023 році до 0,216 у 2025 році. Це може свідчити про часткове старіння основних засобів та необхідність подальшого оновлення

матеріально-технічної бази. Відповідно, коефіцієнт придатності знизився з 0,847 до 0,784, однак його значення все ще перебуває на достатньо високому рівні, що характеризує основні засоби як придатні до ефективного використання.

Показники ефективності використання основних засобів у цілому залишаються позитивними. Так, фондівіддача у 2024 році зросла до 5,998, що свідчить про підвищення ефективності використання основних засобів у процесі отримання доходу. Незважаючи на певне зниження у 2025 році до 4,924, показник залишається достатньо високим. Крім того, рентабельність основних засобів протягом усього періоду перевищувала 25 %, що свідчить про здатність підприємства ефективно використовувати вкладені в основні засоби ресурси та генерувати прибуток.

Важливим напрямом оцінки майнового стану підприємства в контексті формування його інвестиційної привабливості є аналіз ліквідності. Саме рівень ліквідності характеризує здатність підприємства перетворювати свої активи у грошові кошти для своєчасного погашення поточних зобов’язань. Достатній рівень ліквідності свідчить про фінансову стабільність, зниження ризику неплатоспроможності та підвищує довіру з боку потенційних інвесторів. Також важливим є дослідження джерел фінансування активів, що демонструють показники фінансової стійкості. Тому доцільним є проведення аналізу показників ліквідності та фінансової стійкості ТОВ «БК Роднічок» (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Показники ліквідності та фінансової стійкості
ТОВ «БК Роднічок» у 2023-2025 роках

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Абсолютне відхилення (+,-)	
				2024/ 2023	2025/ 2024
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,048	0,043	0,117	-0,005	0,074
Коефіцієнт проміжної ліквідності	0,202	0,464	0,463	0,262	-0,001

Продовження табл. 2.6

1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт загальної ліквідності	0,699	1,082	1,504	0,383	0,422
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,307	0,306	0,340	-0,001	0,034
Коефіцієнт фінансової стабільності	0,443	0,442	0,515	-0,001	0,073
Коефіцієнт фінансового ризику	2,258	2,264	1,940	0,006	-0,324
Власні оборотні кошти, тис.грн.	-6458,6	-2223,5	-256,3	4235,1	1967,2

Аналіз показників ліквідності та фінансової стійкості ТОВ «БК Роднічок» свідчить про поступове зміцнення фінансового стану підприємства, що позитивно впливає на його інвестиційну привабливість. У контексті оцінки майнового стану особливе значення мають показники ліквідності, оскільки вони характеризують здатність підприємства своєчасно погашати поточні зобов'язання за рахунок наявних активів. Так, коефіцієнт абсолютної ліквідності у 2025 році зріс до 0,117 проти 0,048 у 2023 році, що свідчить про збільшення обсягу найбільш ліквідних активів. Незважаючи на те, що показник залишається нижчим за нормативне значення, позитивна динаміка вказує на поступове підвищення платоспроможності підприємства.

Коефіцієнт проміжної ліквідності у 2024–2025 роках становив відповідно 0,464 та 0,463, що значно перевищує рівень 2023 року. Це свідчить про покращення здатності підприємства погашати поточні зобов'язання за рахунок найбільш мобільної частини оборотних активів. Крім того, коефіцієнт загальної ліквідності зріс з 0,699 у 2023 році до 1,504 у 2025 році, що є позитивною тенденцією та характеризує покращення структури активів і підвищення фінансової стійкості підприємства. Для потенційних інвесторів це означає зниження ризику втрати платоспроможності та більш стабільний фінансовий стан підприємства.

Рівень фінансової незалежності підприємства упродовж досліджуваного періоду залишався нижчим за рекомендоване нормативне значення 0,5. Це свідчить про недостатню частку власного капіталу у структурі джерел

фінансування майна та певну залежність підприємства від позикових коштів. Для потенційних інвесторів така ситуація може означати підвищений рівень фінансового ризику, оскільки недостатній обсяг власних ресурсів знижує фінансову стійкість підприємства та його здатність самостійно фінансувати розвиток. Водночас позитивна динаміка показника у 2025 році свідчить про поступове зміцнення фінансової незалежності підприємства та створює передумови для підвищення його інвестиційної привабливості в майбутньому.

Отже, упродовж 2023–2025 рр. підприємство демонструвало позитивну динаміку розвитку майнового потенціалу, що проявилось у зростанні вартості активів, оновленні основних засобів та підвищенні ефективності використання майна. Збільшення оборотності та рентабельності активів свідчить про покращення результативності господарської діяльності та здатності підприємства ефективно використовувати наявні ресурси.

Важливим позитивним аспектом є активне оновлення матеріально-технічної бази підприємства, зростання фондоозброєності та достатньо високий рівень придатності основних засобів. Це характеризує підприємство як таке, що підтримує належний виробничий потенціал та створює передумови для подальшого розвитку. Разом із цим є і окремі проблемні аспекти, зокрема недостатній рівень фінансової незалежності та значна залежність від позикового капіталу.

Загалом результати дослідження підтверджують, що майновий стан підприємства є важливою основою формування його інвестиційної привабливості. Наявність достатнього майнового потенціалу, позитивна динаміка ефективності використання активів, оновлення основних засобів та покращення фінансової стійкості формують сприятливе уявлення про підприємство для потенційних інвесторів і створюють передумови для подальшого залучення інвестицій та стабільного розвитку в майбутньому.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ

3.1. Заходи щодо підвищення ефективності використання майна підприємства

В умовах сучасного розвитку економіки ефективне управління майновим потенціалом підприємства є одним із ключових чинників забезпечення його конкурентоспроможності, фінансової стійкості та інвестиційної привабливості. Для ТОВ «БК Роднічок» питання підвищення ефективності використання майна має особливе значення, оскільки підприємство здійснює виробничу діяльність у сфері виготовлення бетонних виробів та будівельно-монтажних робіт, що характеризується високою матеріаломісткістю та значною потребою в основних засобах.

Проведений у попередньому розділі аналіз показав, що підприємство упродовж 2023–2025 рр. забезпечувало позитивну динаміку розвитку майнового потенціалу. Зокрема, спостерігалось зростання вартості активів, підвищення рівня фондоозброєності, оновлення матеріально-технічної бази та покращення показників ефективності використання активів. Разом із цим було виявлено і певні проблемні аспекти, серед яких основними є недостатній рівень фінансової незалежності та значна залежність від позикового капіталу. Саме тому доцільним є розроблення комплексу заходів, спрямованих на підвищення ефективності використання майна підприємства та зміцнення його фінансової стійкості.

Одним із пріоритетних напрямів удосконалення управління майном підприємства є оптимізація структури активів. Значна частка оборотних активів

у вигляді запасів та дебіторської заборгованості може призводити до уповільнення оборотності капіталу та погіршення ліквідності підприємства. У зв'язку з цим доцільно впровадити систему постійного контролю за обсягами виробничих запасів і своєчасністю погашення дебіторської заборгованості. Це дозволить прискорити оборотність активів та забезпечити вивільнення частини фінансових ресурсів для подальшого розвитку підприємства.

Важливим заходом також є модернізація та подальше оновлення основних засобів. Незважаючи на позитивну динаміку оновлення матеріально-технічної бази, підприємству необхідно продовжувати інвестування у сучасне виробниче обладнання та техніку. Використання більш продуктивного обладнання сприятиме скороченню виробничих витрат, підвищенню продуктивності праці та збільшенню обсягів реалізації продукції.

Загалом заходи, спрямовані на підвищення ефективності використання основних засобів підприємства, традиційно поділяють на екстенсивні та інтенсивні.

Підвищенню ефективності екстенсивного використання засобів праці значною мірою сприяє скорочення частки обладнання, яке не використовується у виробничому процесі, а також виведення з експлуатації зайвих і малоефективних основних засобів. Важливим резервом є організація більш повного завантаження обладнання, зокрема шляхом запровадження двозмінного режиму роботи, що дозволяє збільшити обсяги виробництва без значних додаткових капіталовкладень.

Ключову роль у забезпеченні інтенсивного використання основних засобів відіграє своєчасне оновлення, модернізація та заміна фізично зношеного й морально застарілого обладнання. Для підтримання належного технічного рівня виробництва доцільно систематично здійснювати оновлення та модернізацію наявного парку машин, устаткування й інших засобів праці. Це сприяє підвищенню продуктивності виробництва, покращенню якості продукції та зниженню витрат діяльності.

Вагомими чинниками зростання продуктивності обладнання також

виступають впровадження сучасних технологій, автоматизація виробничих процесів та інтенсифікація виробництва.

Підвищення рівня інтенсивного завантаження обладнання можливе також завдяки використанню сучасних форм організації виробництва, зокрема спеціалізації, кооперування, комбінування, а також впровадженню поточкових, гнучких та автоматизованих виробничих ліній. Це створює умови для ефективного застосування високопродуктивного обладнання та оптимізації виробничих процесів.

Отже, ефективність функціонування основних засобів і виробничих потужностей значною мірою залежить від поєднання інтенсивних та екстенсивних напрямів їх використання. Інтенсивний напрям передбачає підвищення продуктивності обладнання за рахунок його модернізації, автоматизації та встановлення оптимальних режимів роботи. Водночас екстенсивний напрям пов'язаний із збільшенням часу роботи обладнання та зростанням частки діючих основних засобів у загальній їх структурі.

Суттєве значення для підвищення ефективності використання виробничих потужностей має також удосконалення структури основних засобів, системи управління виробництвом, організації праці та планування діяльності підприємства. Важливими напрямками є зниження фондомісткості продукції, підвищення фондівіддачі та продуктивності праці, а також розвиток систем матеріального й морального стимулювання персоналу.

Важливим напрямом підвищення ефективності використання майна ТОВ «БК Роднічок» є удосконалення системи управління оборотними активами. Проведений аналіз показав, що упродовж 2023–2025 рр. підприємство суттєво наростило обсяг оборотних активів, що свідчить про розширення масштабів діяльності та зростання ділової активності. Разом із тим значне збільшення окремих складових оборотних активів потребує підвищення ефективності їх використання та оптимізації структури.

Найбільшу частку в структурі оборотних активів підприємства займають запаси. Їх значне зростання, з одного боку, забезпечує безперервність

виробничого процесу та стабільність виконання будівельних робіт, однак з іншого — може призводити до уповільнення оборотності коштів, збільшення витрат на зберігання матеріалів та відволікання фінансових ресурсів з обороту. У зв'язку з цим підприємству доцільно впровадити систему оптимізації виробничих запасів.

Для підвищення ефективності управління запасами ТОВ «БК Роднічок» доцільно:

- здійснювати постійний моніторинг залишків сировини та матеріалів;
- визначати оптимальний рівень запасів для забезпечення безперервності виробництва;
- використовувати сучасні методи планування закупівель;
- прискорити обіг повільно реалізованих запасів;
- впровадити автоматизовану систему обліку матеріальних ресурсів.

Реалізація зазначених заходів дозволить скоротити надлишкові обсяги запасів та прискорити оборотність оборотних активів. У результаті підприємство зможе вивільнити частину грошових коштів для фінансування поточної діяльності та інвестиційних потреб.

Важливе значення для підвищення ефективності використання оборотних активів має також удосконалення системи управління дебіторською заборгованістю. Аналіз показав, що у 2024 році дебіторська заборгованість підприємства суттєво зросла, що призвело до збільшення частки коштів, вилучених з обороту. Незважаючи на певне скорочення дебіторської заборгованості у 2025 році, підприємству необхідно посилити контроль за своєчасністю розрахунків із замовниками та покупцями.

З метою підвищення платіжної дисципліни контрагентів доцільно:

- встановлювати граничні строки погашення заборгованості;
- застосовувати систему знижок при достроковій оплаті;
- використовувати штрафні санкції за порушення умов договорів;
- проводити оцінку платоспроможності потенційних замовників;
- активніше використовувати попередню оплату за виконання робіт.

Завдяки скороченню термінів погашення дебіторської заборгованості підприємство зможе прискорити надходження грошових коштів та підвищити рівень ліквідності. Це, у свою чергу, позитивно вплине на фінансову стійкість та інвестиційну привабливість підприємства.

Окрему увагу доцільно приділити управлінню грошовими коштами підприємства. Позитивна динаміка збільшення високоліквідних активів свідчить про покращення платоспроможності ТОВ «БК Роднічок». Проте для забезпечення стабільного фінансового стану підприємству необхідно підтримувати оптимальний рівень грошових коштів, достатній для фінансування поточних витрат та виконання фінансових зобов'язань.

Підвищення ефективності використання оборотних активів також може бути досягнуте шляхом прискорення оборотності капіталу. Для цього підприємству доцільно:

- скорочувати тривалість виробничого циклу;
- підвищувати ефективність логістичних процесів;
- удосконалювати систему планування виробництва;
- оптимізувати графіки постачання матеріалів та виконання робіт.

Результатом реалізації запропонованих заходів стане підвищення ліквідності, зростання фінансової стійкості, прискорення оборотності активів та зміцнення інвестиційної привабливості підприємства. Для потенційних інвесторів це свідчитиме про ефективне управління ресурсами, здатність підприємства забезпечувати стабільну господарську діяльність та своєчасно виконувати фінансові зобов'язання.

Отже, підвищення ефективності використання майна ТОВ «БК Роднічок» потребує комплексного підходу, спрямованого як на удосконалення використання основних засобів, так і на оптимізацію управління оборотними активами. Важливими напрямками є модернізація обладнання, підвищення рівня його завантаження, удосконалення організації виробничих процесів, оптимізація структури запасів та прискорення оборотності дебіторської заборгованості. Реалізація запропонованих заходів дозволить підвищити

продуктивність використання ресурсів, покращити ліквідність і фінансову стійкість підприємства, прискорити оборот капіталу та забезпечити більш ефективне використання наявного майнового потенціалу. У результаті це сприятиме зміцненню конкурентних позицій підприємства та формуванню передумов для подальшого зростання його інвестиційної привабливості.

3.2. Сучасні напрями покращення інвестиційної привабливості підприємства на основі удосконалення управління майном

У сучасних умовах розвитку економіки важливим чинником підвищення інвестиційної привабливості підприємства є ефективне управління його майновим потенціалом. Для підприємств будівельної галузі особливого значення набуває не лише наявність достатнього обсягу активів, а й рівень ефективності їх використання, швидкість оборотності оборотних коштів, технічний стан основних засобів та здатність підприємства адаптуватися до сучасних умов господарювання. У зв'язку з цим важливими напрямками підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «БК Роднічок» є поступова цифровізація управлінських процесів, удосконалення логістичного забезпечення, модернізація виробничих потужностей та впровадження сучасних підходів до управління майном підприємства.

Одним із перспективних напрямів удосконалення управління майновим станом підприємства є поступове впровадження елементів цифровізації господарської діяльності. Для малого будівельного підприємства використання сучасних цифрових рішень дозволяє підвищити ефективність управління ресурсами без значних фінансових витрат. Насамперед це стосується автоматизації обліку виробничих запасів, контролю руху матеріалів, управління дебіторською заборгованістю та електронного документообігу.

Використання сучасних програм обліку та контролю матеріальних

ресурсів дозволить підприємству оперативно отримувати інформацію про наявність виробничих запасів, своєчасно виявляти надлишкові залишки та більш ефективно планувати закупівлю сировини і матеріалів. Це сприятиме скороченню витрат на зберігання запасів, прискоренню оборотності оборотних активів та підвищенню ліквідності підприємства. Крім того, автоматизація процесів обліку дозволить мінімізувати ризик помилок при веденні документації та підвищити оперативність прийняття управлінських рішень.

Важливим напрямом підвищення ефективності використання майна підприємства є також удосконалення системи управління дебіторською заборгованістю. Для підприємств будівельної галузі характерним є виконання робіт на договірній основі з відтермінуванням платежів, що може призводити до уповільнення оборотності коштів і виникнення дефіциту оборотного капіталу. У зв'язку з цим ТОВ «БК Роднічок» доцільно використовувати електронний контроль за розрахунками із замовниками, автоматизоване нагадування про строки погашення заборгованості та систематичний моніторинг фінансового стану контрагентів. Реалізація таких заходів сприятиме прискоренню надходження грошових коштів та покращенню фінансової стійкості підприємства.

Сучасним напрямом удосконалення управління майновим потенціалом підприємства є оптимізація логістичних процесів. Специфіка діяльності ТОВ «БК Роднічок» пов'язана з постійним використанням значних обсягів сировини, будівельних матеріалів та готової продукції, що потребує ефективної організації постачання та транспортування ресурсів. У сучасних умовах будівельні підприємства все частіше використовують цифрові інструменти для планування поставок, контролю складських залишків та координації транспортних процесів.

Для ТОВ «БК Роднічок» перспективним напрямом є удосконалення планування поставок матеріалів відповідно до графіків виконання будівельних робіт та виробничих потреб підприємства. Це дозволить уникнути надмірного накопичення запасів, скоротити транспортні витрати та забезпечити більш

ефективне використання оборотних активів. Крім того, оптимізація логістичних процесів сприятиме скороченню тривалості операційного циклу та прискоренню оборотності капіталу.

Важливим сучасним напрямом підвищення ефективності використання майна підприємства є також модернізація виробничих потужностей та впровадження енергоощадних технологій. Для підприємства, що здійснює виробництво бетонних виробів, значна частина витрат пов'язана з використанням виробничого обладнання та енергетичних ресурсів. Саме тому поступове оновлення технічної бази підприємства та використання більш енергоефективного обладнання дозволить знизити собівартість продукції, скоротити виробничі витрати та підвищити продуктивність праці.

Крім того, модернізація основних засобів позитивно впливає на якість продукції та сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємства на ринку. Для потенційних інвесторів це є важливим показником стабільності та перспективності розвитку підприємства, оскільки свідчить про прагнення підприємства до оновлення виробництва та ефективного використання майнових ресурсів.

У сучасних умовах важливого значення набуває також забезпечення прозорості управління підприємством та підвищення ефективності внутрішнього контролю за використанням майна. Для цього підприємству доцільно здійснювати систематичний моніторинг показників ліквідності, фінансової стійкості, оборотності активів та ефективності використання основних засобів. Використання сучасних інформаційних технологій у процесі фінансового аналізу дозволить своєчасно виявляти проблемні аспекти діяльності підприємства та приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо підвищення ефективності використання майнового потенціалу.

Важливим напрямом підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «БК Роднічок» є удосконалення структури джерел формування майна підприємства та зміцнення його фінансової стійкості. Проведений аналіз показав, що підприємство характеризується недостатнім рівнем фінансової незалежності та

значною залежністю від позикового капіталу, що може негативно впливати на оцінку підприємства потенційними інвесторами.

Незважаючи на те, що підприємство спрямовує чистий прибуток на збільшення нерозподіленого прибутку та власного капіталу, рівень фінансової автономії все ще залишається недостатнім. У зв'язку з цим підприємству доцільно зосередити увагу на підвищенні ефективності господарської діяльності, зростанні прибутковості та прискоренні темпів формування власних фінансових ресурсів.

Важливе значення для зміцнення фінансової стійкості підприємства має також підвищення ефективності використання майна. Зростання оборотності активів, скорочення непродуктивних витрат, оптимізація структури оборотних активів та модернізація виробничих потужностей сприятимуть збільшенню чистого прибутку та, відповідно, зростанню власного капіталу підприємства.

Крім того, підприємству доцільно забезпечувати оптимальне співвідношення між власним і позиковим капіталом, поступово знижуючи рівень залежності від зовнішніх джерел фінансування. Це дозволить підвищити рівень фінансової стійкості, зміцнити платоспроможність підприємства та знизити фінансові ризики.

Важливим напрямом підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «БК Роднічок» є забезпечення стабільного зростання прибутковості діяльності підприємства, оскільки саме рівень прибутку визначає можливості формування власного капіталу, оновлення майнового потенціалу та зміцнення фінансової стійкості підприємства.

Зважаючи на специфіку діяльності ТОВ «БК Роднічок», одним із основних резервів зростання прибутку є підвищення ефективності використання виробничих ресурсів та скорочення матеріальних витрат. Оскільки підприємство здійснює виробництво бетонних виробів та будівельно-монтажні роботи, значну частку у структурі витрат займають сировина, будівельні матеріали та енергетичні ресурси. У зв'язку з цим підприємству доцільно впроваджувати більш ефективну систему контролю за використанням

матеріалів, мінімізувати втрати сировини у виробничому процесі та оптимізувати обсяги виробничих запасів.

Важливим напрямом підвищення ефективності діяльності підприємства є також більш повне завантаження виробничих потужностей та скорочення простоїв обладнання. Підвищення рівня використання основних засобів сприятиме збільшенню обсягів виробництва без значного зростання постійних витрат, що позитивно впливатиме на рівень рентабельності діяльності підприємства.

Для ТОВ «БК Роднічок» перспективним напрямом зростання прибутку є також розширення обсягів реалізації бетонних виробів та будівельних послуг. Збільшення кількості замовлень, розширення співпраці з будівельними компаніями та участь у регіональних інфраструктурних проєктах сприятимуть зростанню доходів підприємства та зміцненню його ринкових позицій.

Крім того, підприємству доцільно приділити увагу оптимізації логістичних витрат та удосконаленню системи постачання сировини й матеріалів. Раціональне планування поставок відповідно до виробничих потреб дозволить скоротити транспортні витрати, зменшити надлишкове накопичення запасів та прискорити оборотність оборотних активів.

Важливим напрямом підвищення прибутковості підприємства є також поступове впровадження енергоощадних технологій та модернізація виробничого обладнання. Використання сучасного обладнання дозволить знизити витрати електроенергії, скоротити виробничі витрати та підвищити продуктивність праці. Це сприятиме підвищенню ефективності використання майна підприємства та зростанню його конкурентоспроможності.

Реалізація запропонованих заходів сприятиме зростанню чистого прибутку підприємства, підвищенню рентабельності активів, зміцненню фінансової стійкості та збільшенню обсягів власного капіталу. У результаті це позитивно впливатиме на інвестиційну привабливість ТОВ «БК Роднічок» та створюватиме передумови для стабільного розвитку підприємства у перспективі.

З метою підвищення ефективності управління майновим потенціалом підприємству доцільно також використовувати елементи фінансового прогнозування та планування. Зокрема, важливе значення має прогнозування обсягів оборотних активів, потреби у виробничих запасах, руху грошових коштів та показників фінансової стійкості. Це дозволить підприємству своєчасно реагувати на зміни зовнішнього середовища, підтримувати належний рівень ліквідності та забезпечувати стабільність господарської діяльності.

З метою подолання виявленого дефіциту фінансової незалежності (коефіцієнт автономії на кінець 2025 р. становив лише 0,34), стратегічним вектором розвитку ТОВ «БК Роднічок» на 2026 рік визначено курс на самофінансування та капіталізацію. Враховуючи чинну фінансову політику підприємства щодо 100%-го спрямування чистого прибутку на формування власного капіталу, прогнозується отримання чистого прибутку в обсязі 6 750,0 тис.грн. (із помірним приростом у 28,6% до бази 2025 року). Це дозволить збільшити власний капітал компанії до 34 019,7 тис.грн. без залучення нових кредитних ресурсів, а також провести планову реструктуризацію пасивів шляхом часткового погашення довгострокових зобов'язань на 20% та оптимізації поточних боргів.

Таблиця 3.1

Прогноз показників фінансування майна (фінансової стійкості)

ТОВ «БК Роднічок» на 2026 рік

Показник	2025 рік	2026 рік	Абсолютне відхилення (+,-)
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,340	0,421	0,081
Коефіцієнт фінансової стабільності	0,515	0,726	0,211
Коефіцієнт фінансового ризику	1,940	1,378	-0,562
Власні оборотні кошти, тис.грн.	-256,3	5117,4	5373,7

Сформований прогноз фінансування майнового потенціалу ТОВ «БК Роднічок» на 2026 рік наочно доводить високу економічну доцільність

реалізації стратегії повного реінвестування чистого прибутку на цілі капіталізації підприємства. Завдяки акумуляції внутрішніх резервів та плановому зниженню сукупного боргового навантаження, коефіцієнт фінансової незалежності прогнозовано зросте до 0,421, що сигналізує про стійке наближення суб'єкта господарювання до безпечних нормативних меж та суттєве зниження ризиків утрати платоспроможності. Проте найбільш критичним та вагомим результатом запропонованих рішень є повне подолання хронічного багаторічного дефіциту власних оборотних коштів підприємства та їхній вихід у позитивну зону на рівні +5 117,4 тис.грн. Це свідчить про відновлення здатності ТОВ «БК Роднічок» самостійно фінансувати поточну операційну та виробничу діяльність без критичного залучення стороннього капіталу, формуючи надійне підґрунтя для довгострокового стабільного розвитку.

Таким чином, сучасні напрями підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «БК Роднічок» мають бути спрямовані насамперед на удосконалення системи управління майном, оптимізацію використання оборотних активів, поступову цифровізацію управлінських процесів, модернізацію виробничих потужностей та підвищення ефективності логістичного забезпечення діяльності підприємства. Реалізація зазначених заходів дозволить зміцнити фінансовий стан підприємства, підвищити ефективність використання його майнового потенціалу та створити передумови для зростання інвестиційної привабливості у довгостроковій перспективі.

ВИСНОВКИ

Майновий стан підприємства є важливою характеристикою його фінансово-господарської діяльності, оскільки відображає рівень забезпеченості ресурсами, ефективність їх використання, ліквідність активів та здатність підприємства забезпечувати стабільне функціонування і подальший розвиток.

Загальна вартість майна ТОВ «БК Роднічок» протягом досліджуваного періоду суттєво зросла. Вартість активів підприємства збільшилася з 28 916,0 тис.грн. у 2023 році до 80 184,6 тис.грн. у 2025 році, що свідчить про розширення масштабів діяльності та нарощення економічного потенціалу підприємства. Зростання обсягів майна є позитивною тенденцією та характеризує підприємство як таке, що активно розвивається та формує ресурсну базу для подальшої діяльності.

У структурі активів підприємства спостерігалось зростання частки оборотних активів, яка у 2025 році становила понад 65% загальної вартості майна. Це свідчить про підвищення мобільності активів, посилення операційної активності та орієнтацію підприємства на забезпечення поточної діяльності. Водночас частка необоротних активів поступово скорочувалася, що може бути пов'язано зі зміною структури фінансування та концентрацією ресурсів у найбільш ліквідних елементах майна.

Позитивною тенденцією стало також зростання власного капіталу підприємства. Його обсяг упродовж 2023–2025 років зріс з 8 874,3 тис.грн. до 27 269,7 тис.грн., що свідчить про поступове зміцнення фінансової основи діяльності підприємства та збільшення частки власних джерел фінансування майна. Разом із тим аналіз показав, що темпи зростання довгострокових зобов'язань були значно вищими, ніж темпи приросту власного капіталу. Це призвело до підвищення залежності підприємства від залучених джерел фінансування та посилення фінансових ризиків.

Оцінка показників фінансової стійкості показала, що підприємство мало

недостатній рівень фінансової незалежності. Коефіцієнт автономії у 2025 році становив 0,34, що є нижчим за нормативне значення та свідчить про значну частку позикового капіталу у структурі джерел фінансування. Це вказує на збереження залежності підприємства від зовнішніх кредиторів та потребу у зміцненні власної фінансової бази.

Важливим аспектом оцінки майнового стану стало визначення забезпеченості підприємства власними оборотними коштами. Протягом аналізованого періоду їх значення залишалося від'ємним, що свідчило про дефіцит власних ресурсів для фінансування поточної діяльності та необхідність використання залучених коштів. Незважаючи на поступове скорочення цього дефіциту, проблема потребує подальшого вирішення, оскільки безпосередньо впливає на рівень платоспроможності, ліквідності та фінансової стійкості підприємства.

На основі проведеного аналізу визначено, що майновий стан ТОВ «БК Роднічок» має як позитивні, так і проблемні тенденції. Позитивними аспектами є зростання обсягів майна, власного капіталу та оборотних активів, що створює передумови для подальшого розвитку підприємства та підвищення його інвестиційного потенціалу. Водночас негативним чинником залишається значна залежність від позикових джерел фінансування, яка підвищує рівень фінансових ризиків та знижує рівень фінансової незалежності підприємства.

З метою підвищення інвестиційної привабливості підприємства запропоновано реалізацію політики самофінансування та капіталізації прибутку шляхом спрямування чистого прибутку на збільшення власного капіталу.

Також доцільним є поступове скорочення довгострокових зобов'язань, оптимізація структури пасивів та підвищення ефективності використання активів. Реалізація запропонованих заходів дозволить зміцнити фінансову стійкість підприємства, підвищити рівень його платоспроможності та сформуванати більш привабливі умови для потенційних інвесторів.

Ключовим резервом підвищення ефективності є вдосконалення управління оборотними активами, зокрема оптимізація виробничих запасів і

прискорення оборотності дебіторської заборгованості. Це дозволить зменшити обсяг коштів, що вилучені з обороту, та забезпечити більш раціональне використання фінансових ресурсів.

Важливим напрямом визначено цифровізацію управлінських процесів, що передбачає автоматизацію обліку матеріальних ресурсів, контролю розрахунків із контрагентами та впровадження сучасних інформаційних систем управління. Це підвищить прозорість використання майна та оперативність прийняття управлінських рішень.

Окрему увагу приділено модернізації основних засобів та підвищенню рівня їх завантаження, що сприятиме зростанню продуктивності виробництва, зниженню собівартості продукції та підвищенню конкурентоспроможності підприємства.

Додатково обґрунтовано необхідність удосконалення логістичних процесів та системи постачання, що дозволить скоротити витрати, зменшити надлишкові запаси та прискорити оборотність капіталу. Також визначено доцільність поступового зміцнення фінансової стійкості шляхом зростання частки власного капіталу та зменшення залежності від позикових джерел фінансування.

Реалізація запропонованих заходів забезпечить підвищення ефективності використання майна підприємства, покращення ліквідності та фінансової стійкості, зростання прибутковості та прискорення оборотності активів. У результаті це створить передумови для зміцнення інвестиційної привабливості ТОВ «БК Роднічок» та його стабільного розвитку в перспективі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Alvarez, T., Sensini, L., & Vazquez, M. Working capital management and profitability: Evidence from an emergent economy. *International Journal of Advances in Management and Economics*. 2021. №11(1). P. 32-39. Retrieved from <https://managementjournal.info/index.php/IJAME/article/view/689/573>.
2. YouControl - сервіс перевірки контрагентів URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/21440625/.
3. Андросова О.Ф. Оцінка динаміки змін показників майнового стану та управління корпоративною культурою підприємств машинобудування. *Економічний простір*. 2022. № 144. С. 116–124.
4. Бабій О. М., Койнак В. В. Сучасні проблеми та перспективи управління активами підприємств. *Економіка і суспільство*. 2024. Вип. 59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3403> (дата звернення 21.05.2026).
5. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
6. Бержанір І. Діагностика майнового стану. *Репозитарій Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*. 2020. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/3778/1/Mayn_stan.pdf (дата звернення: 16.03.2025).
7. Білошкурський М., Заїчко І., Ковернінська Ю. Фінансовий аналіз резервів прибутку для активізації інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства. *Journal of Innovations and Sustainability*. 2023. 7(2). URL: <https://doi.org/10.51599/is.2023.07.02.10> (дата звернення 21.05.2026).
8. Богацька Н.С. Проблеми та перешкоди ефективної господарсько-фінансової діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. №11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2021/77.pdf (дата звернення 21.05.2026).

9. Боковець В.В., Мороз О.О., Краєвська А.С. Оцінка ефективності управління підприємствами в конкурентному середовищі. *Innovation and Sustainability*. 2023. №2. 97-109.
10. Брагіна О.С., Стельмашук Д.Д. Економічна сутність активів підприємства. *Economic journal Odessa polytechnic university*. 2024. №4(30). С. 16-24.
11. Вдовенко Л. О. Ефективність управління активами – основа зростання фінансового потенціалу підприємств аграрного сектору економіки. *Економіка і суспільство*. 2022. Вип. 37. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1203> (дата звернення 20.09.2025).
12. Грешко Р.І. Фінансовий менеджмент у малого бізнесу. Організація власного бізнесу: навч. посібник / за ред. к.е.н., доц. Є. В. Ткача. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 264с.
13. Дропа Я. Б. Фінансовий аналіз : навч. посібник. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 238 с.
14. Дученко М.М., Підлісна О.А. Аналіз сучасних підходів до оцінки інвестиційної привабливості підприємств в умовах економічної турбулентності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 3. С. 78-84.
15. Єгорова О.В., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник Ю.М. Економічний аналіз: навч. посіб. Полтава : РВВД ПДАА, 2018. 290 с.
16. Єпіфанова І.Ю., Джеджула В.В., Коваль К.С. Сучасні методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості промислових підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. № 2. С. 80-85.
17. Жовтяк Г. А., Серьогіна Д. О., Жовтяк А. Напрями підвищення прибутковості діяльності будівельних підприємств. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск 50. URL: [file:///C:/Users/User/Downloads/2386-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-2301-1-10-20230526%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/2386-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-2301-1-10-20230526%20(1).pdf) (дата звернення 21.05.2026).

18. Кнейслер О. В., Квасовський О. Р., Ніпіаліді О. Ю. Фінансовий менеджмент : підруч. Тернопіль : Вид-во «Економічна думка», 2018. 478 с.
19. Ковальчук Н.О., Гаватюк Л.С., Єрміїчук Н.І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 336 с.
20. Ковальчук Н.О., Федішин М.П., Жаворонок А.В. Ліквідність як критерій оптимізації структури оборотних активів підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2019. № 11/1 С. 16-19.
21. Ковальчук Н.О., Федішин М.П., Жаворонок А.В. Теоретичні аспекти аналізу складу, структури активів та джерел їх фінансування. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 23. С.64-69.
22. Колесніченко А.С. Компаративний аналіз форми фінансової звітності "Баланс" для малих та середніх підприємств. *Фінанси України*. 2022. № 10. С. 115-125.
23. Кошельок Г.В., Юр'єв О.Д. Управління активами підприємства в умовах невизначеності. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2025. № 9 (334). С. 95-103.
24. Краузе О. І., Піняк І. Л., Шпилик С. В. Маркетинговий стратегічний аналіз конкурентного потенціалу комерційного підприємства. *Галицький економічний вісник*. № 3. 2022. С. 81–90.
25. Крупка М. І., Ковалюк О. М., Коваленко В. М. та ін. Фінансовий менеджмент : підруч. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 440 с.
26. Кузьмін О.Є., Юринець О.В., Ємельянов О.Ю. Розвиток інвестиційної привабливості підприємств в умовах антикризового управління. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. №10. С. 5-12.
27. Левкович О.В., Воробйова А.О. Аналітичні основи ліквідності та платоспроможності підприємства. *Ефективна економіка*. 2022. С. 89 – 91.
28. Лопатовська О., Нікольчук Ю., Бондарук С. Особливості фінансового аналізу оборотних активів підприємства. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences*. 2025. №1. С.457-464.

29. Марусяк Н.Л. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2020. 172 с.

30. Мельник Т. Ю., Свірко С. В. Теоретико-методичні основи оцінювання майнового стану підприємства. *Державний університет «Житомирська політехніка»*. 2021. № 1 (95). С. 8-16.

31. Нагорний П.Д., Базюк Д.С. Оцінка фінансового стану як передумова ефективного управління підприємством. *Трансформаційна економіка*. 2023. Випуск 1 (01). С. 44-49.

32. Нікольчук Ю., Драч А. Фінансовий механізм управління активами підприємства. *Трансформаційна економіка*. 2024. №2(07). С. 63-70.

33. Нікольчук Ю., Урбан А. Активи підприємства: теоретичне визначення та економічна сутність. Scientific journal “Modeling the development of the economic systems“. 2023. №4. С. 318–323.

34. Організаційно-методичне забезпечення фінансового менеджменту суб'єктів господарювання в умовах невизначеності середовища [Електронний ресурс] : монографія / І. В. Журавльова, С. В. Лелюк, М. М. Берест та ін.; за заг. ред. І. В. Журавльової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2024. 233 с.

35. Про затвердження Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій: затв. наказом Агенства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23.02.1998 р. №22. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98#Text> (дата звернення 21.05.2026).

36. Про затвердження Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 № 39. Із змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text> (дата звернення 21.05.2026).

37. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку №1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. Із змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата

звернення 21.05.2026).

38. Ситник Н. С., Смолінська С. Д., Ясіновська І. Ф. Фінанси підприємств: навч. посіб. / за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с.

39. Скриньковський Р. М., Семчук Ж. В., Коваль Н. М. Експрес-діагностика майнового стану підприємства. Бізнес-інформ. 2015. Вип. 11. С. 220-225. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2015-11_0-pages-220_225.pdf (дата звернення 21.05.2026).

40. Сокурєнко В. В., Швець Д. В., Бортник С. М., Ткаченко С. О. Фінанси підприємств : підруч. за заг. ред. В. В. Сокурєнка. Харків : ХНУВС, 2022. 292 с.

41. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Полтава : Астроя, 2020. 434 с.

42. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки. SlideShare. URL: <https://www.slideshare.net/pavloSPB/ss-26652599> (дата звернення 21.05.2026).

43. Халіна В., Абєленцев Є. Теорія адаптації бізнесу до умов невизначеності. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 55. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-6> (дата звернення 21.05.2026).

44. Шевченко Н. В., Мельник С. І. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 224 с.

45. Юрченко О.Б., Мельник Н.В. Баланс як ключове джерело інформації про фінансово-майновий стан підприємства. *Економіка та суспільство*. 2025. Випуск 80. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-108> (дата звернення 21.05.2026).